

καν τὸ σημεῖον τοῦ ν' ἀναχθῶσι τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τὰ πανία, καὶ νὰ ἐτοιμασθῶσιν εἰς πόλεμον· ἀμέσως λοιπὸν ὅλος ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἐτέθη εἰς κίνησιν, ἀλλ' ὁ Μιαούλης προαναχθεῖς τῶν ἄλλων πλοίων καὶ ἀκολουθούμενος καὶ ὑπὸ τινων ἄλλων πλοίων τοῦ στόλου, ἐπλευσε κατὰ τοῦ ἔχθρικοῦ στόλου, ὅστις ἰδὼν τὸν Ἑλληνικὸν πλόντα κατ' αὐτοῦ, ἤρξατο νὰ τεθῆ καὶ αὐτὸς εἰς κίνησιν, καὶ εἶχεν ὑψωμένας τὰς γάμπας· ὁ Μιαούλης ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν ἀκινήσιαν τοῦ ἔχθρικοῦ στόλου, καὶ προπλέων τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν πλοίων, ὡς προείπομεν, εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ ἔχθρικοῦ, καὶ διαβάς κατὰ τὴν οὐρὰν αὐτοῦ μεταξὺ δύο φεργατῶν, ἐπυροβόλει κατ' αὐτῶν ἐκατέρωθεν, ὥστε ἡ μάλλον ὑπὴννεμος φεργάτα, νομίσασα ὅτι ἐναντίον της ἔρ-

χονται καὶ ὅλα τ' ἄλλα Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἠναγκάστη νὰ κόψῃ τ' ἀγκυρίά της, ὅπως τεθῆ εἰς κίνησιν τὸ συντομώτερον· ὁ Μιαούλης ἀντεπυροβολεῖτο καὶ ἀπὸ τὰς δύο ταύτας ἔχθρικὰς φεργάτας, καθ' ὧν ἔφθασαν καὶ ἄλλα τινὰ ἐκ τῶν μνημονευθέντων πλοίων, καὶ τότε τῆς μάλλον ὑπηνέμου φεργάτας σφαῖρα, ἑλληνικὴ βεβαίως, ἔθραυσε τὴν κεραίαν τῆς γάμπας· αὐτὸς δὲ ὁ Μιαούλης καὶ τ' ἀκολουθοῦντα αὐτὸν λοιπὰ πλοῖα ἐξῆλθον τοῦ πολέμου ἄνευ σημαντικῆς τινος βλάβης, καὶ ὅτε ἤρχισεν νὰ γενικευθῆ ἡ μάχη, ἠνώθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἅτινα ὅμως ἐπελθούσης τρικυμίας, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μετάρχωσιν ἅπαντα εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ

ΑΡΓΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ

8-14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1822

Ὁ Ὄθωμανικὸς στόλος, ἀφοῦ διέμεινεν ἀνωφελῶς ἐν Πάτραις ὑπὲρ τὸν μῆνα, καθ' ὃν καιρὸν ἡ παρουσία του ἦτο τόσο ἀναγκαῖα ἐν τῇ Ἀργολίδι πρὸς διατήρησιν τοῦ ὑπὸ τὸν Δράμαλιν στρατοῦ καὶ λύσιν τῆς πολιορκίας τοῦ Ναυπλίου, ἀπέπλευσε τὴν 27 ὑπὸ τὸν νέον καπητάμπασαν, καὶ τὴν 7 Σεπτεμβρίου ἐφάνη ἐξωθεν τῆς Ὑδρας καὶ τὸν Σπετσῶν.

Ἐλθούσης δὲ τῆς εἰδήσεως, ὅτι ἐπλευε πρὸς τὸν Ναύπλιον, κατέλιπον τὸν θαλασσοπύργον οἱ φυλάσσοντες αὐτόν, καὶ ἔμειναν εἰς φύλαξιν αὐτοῦ 48 ὥρας δύο μόνον γέροντες, ὁ μὲν Ὑδραῖος ὁ δὲ Σπετσιώτης, καὶ ὁ φιλέλληνας Χάνης· μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθον 20 Ἐπτανήσιοι ὑπὸ τὸν Σεμπρικὸν καὶ ἄλλοι τόσοι Χειμαριῶται ὑπὸ τὸν Γράμζην, καὶ οὕτως ἠσφαλίσθη τὸ μικρὸν ἐκεῖνο φρούριον.

Οἱ Ἕλληνες ὑπέθεσαν, ὅτι ὁ στόλος ἐσκόπευεν ὄχι μόνον νὰ τροφοδοτήσῃ τὸ Ναύπλιον, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποβιβάσῃ στρατεύματα εἰς Σπέτσας· διὰ τοῦτο ἐπρόλαβαν οἱ Σπετσιῶται καὶ μετεβίβασαν εἰς Ὑδραν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα των, καὶ μετέφεραν ἐξωθεν καὶ στρατιώτας πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ τόπου των· 60 δὲ πολεμικὰ πλοῖα καὶ 10 πυρπολικὰ ὑπὸ τὸν Μιαούλην παρέπλεον εἰς ματαίωσιν τοῦ ῥηθέντος διττοῦ σκοποῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυτικὴ δύναμις τῶν Ἑλλήνων ἦτο ἀνεπαρκής, ὁ Μιαούλης ἐσχεδιάσει νὰ τὴν ἀντιτάξῃ ὅλην ἠνωμένην, καὶ διέταξε νὰ πλῆθῃ ὅλη ὁμοῦ μεταξὺ τῆς πελοποννησιακῆς παραλίας καὶ τῶν νήσων Ὑδρας καὶ Σπετσῶν· ἀλλ' ὁ ἔχθρικός στόλος ἐκινήθη τόσο ἐπιδειξίως παρὰ πάσαν προσδοκίαν, ὥστε διέπλευσε τὴν 8 τὸν μεταξὺ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν πορθμόν, καὶ διεχώρισε τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ μὲν πρὸς ἀνατολὰς τὰ δὲ πρὸς

δυσμὰς ἐν οἷς καὶ ἡ ναυμαχία. Ὁ Μιαούλης ὄσον γενναῖος τόσο καὶ συνετός, ἐπιμένων εἰς τὸ πρῶτόν του σχέδιον, ἐπόδισε καὶ ἐπλευε πλησίον πρὸς τὸ Χέλι ἐπὶ τῆς πελοποννησιακῆς παραλίας, εἰς προσβολὴν τοῦ ἔχθρικοῦ στόλου, ἂν ἐπειρᾶτο νὰ πλεύσῃ εἰς Ναύπλιον· διέταξε δὲ ὅλα τὰ πλοῖα νὰ παρακολουθήσωσιν. Ἀλλ' οἱ πλοίαρχοι Ἀντώνιος Κριεζῆς, Ἀνάργυρος Λεμπέσης καὶ Λεονάρδος Θεοδωρῆς, ὧν τὰ πλοῖα εὐρέθησαν πρὸς ἀνατολὰς, ὑποθέτοντες ὅτι ὁ ναύαρχος ἀπεμακρύνετο ἐπὶ σκοπῶ νὰ παρεκκλινή τὴν μάχην, παρήκουσαν καὶ ἐπλευσαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ἔχθρικοῦ στόλου. Ἐκ τῶν τριῶν δὲ τούτων πλοίων τὸ μὲν τοῦ Λεονάρδου ἦτο πυρπολικόν, τὰ δὲ τοῦ Λεμπέση καὶ Κριεζῆ πολεμικὰ, ἅτινα καὶ ἤρχισαν εἰς ἐκπληξίν ἔχθρῶν καὶ φίλων νὰ κανονοβολῶσιν. Ὁ ναύαρχος ἰδὼν ἀπροσδοκῆτως ὅτι ἀντρέπετο τὸ σχέδιόν του, ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ διέταξε τὰ ἄλλα πλοῖα νὰ συμπαραπλέωσιν. Ἐν τούτοις ἡ πρὸς δυσμὰς μοῖρα κατεδιώκετο, καὶ κινδυνεύουσα νὰ πάθῃ ἐπλησίασε πρὸς τὸ νησίδιον τοῦ Δοκοῦ, ὅπου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πλησιάσῃ τὰ μεγάλα τοῦ ἔχθρου πλοῖα· πολλὰ ὅμως μικρότερα ἐπλησίασαν προστατευόμενα ὑπὸ τῶν μεγάλων, ἕως οὗ ὁ Πιπίνος ἐκόλλησεν εἰς ἐν ἀλγερινὸν τὸ πυρπολικόν του· ἀλλὰ 50 γενναῖοι Ἀλγερινοὶ εἰσεπήδησαν καὶ τὸ ἐξεκόλλησαν· πλὴν καὶ οἱ 50 φλογισθέντες αὐτοῦ, οἱ μὲν ἐκάνησαν οἱ δὲ πεσόντες εἰς τὴν θάλασσαν ἐπίνησαν· ἐφοβήθησαν ὅμως ἐξ αἰτίας τοῦ συμβάντος τούτου τὰ ἄλλα ἔχθρικά πλοῖα καὶ ἀπεμακρύνθησαν. Τοιοῦτοτρόπως ἀπηλλάγη ἡ ἑλληνικὴ ἐκείνη μοῖρα· ἀλλὰ μὴ δυναμένη νὰ πλεύσῃ πρὸς τὸν ναύαρχόν της ἐξ αἰτίας τῆς θέσεώς της προσώρμισε σῶα παρὰ τὴν πελοποννησιακὴν παραλίαν

ἀντικρὺ τῆς Ὑδρας. Ἐν δεινῇ θέσει εὐρέθησαν καὶ πλοῖα τῆς πρὸς ἀνατολὰς μοίρας, ὥστε ὀλίγα, ἐν οἷς καὶ ἡ ναυαρχίς, ἤλθον ὅπου ἐμάχοντο τὰ τοῦ Κριεζῆ καὶ τοῦ Λεμπέση· ἦσαν δὲ τὰ προσελθόντα τὰ τοῦ Σαχτούρη, τοῦ Χατζῆ-Ἀναργύρου, τοῦ Παναγιώτα, τοῦ Δημήτρη Μιαούλη, τοῦ Τσοῦπα, τοῦ Ῥάφτη καὶ τοῦ Λαχανῶ. Ἡ μικρὰ δὲ αὕτη δύναμις ἐπολέμησε μέχρι τῆς ἑσπέρας, καὶ δὲν ἄφησε τὸν ἐχθρικὸν στόλον νὰ πλεύσῃ, καθὼς ἐμελέτα, εἰς τὸν ἀργολικὸν κόλπον. Νυκτὸς δὲ γενομένης ὁ μὲν Τουρκικὸς στόλος ἐξεπελάγησεν, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς ἐμεινεν ἐντὸς τοῦ Πορθμοῦ. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐκανονοβολήθησαν μακρόθεν οἱ δύο στόλοι ἰκανὴν ὄραν διαρκούσης ἄκρας νηνεμίας. Τὴν δὲ ἐπιούσαν καθὼς καὶ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐφεγγοδόλουν ὅλα τὰ πλησίον βουνὰ τῆς Πελοποννήσου, καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καθὼς καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς οἱ ἐπὶ τῶν νήσων Ὑδρας καὶ Σπετσῶν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν ἀντικρὺ χωρίων Κρανιδίου καὶ Ἐρμιόνης ὅλοι ἐγρηγόρουν· συνέρρευσαν δὲ πρὸς τὸ παράλιον καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐνοπλοὶ ἄλλοθεν. Τὴν δὲ ὑστεραίαν οἱ στόλοι ἐμειναν ἄπρακτοι, ἂν καὶ ὁ ἐχθρικός ἐπλησίασε ταῖς Σπέτσαις, ταῖς ἐπλησίασε καὶ τὴν 11, ἀλλ' οὐδὲ καὶ τότε ἐκανονοβόλησαν. Τὴν δὲ 12 ἐπροχώρησεν ὀλόσωμος πρὸς τὸ Ναύπλιον· ὡπισθόπλεε καὶ ὁ Ἑλληνικὸς σκοπεύων νὰ τὸν κτυπήσῃ πρὸς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου, ὅπου ἐναυλόχουν τινὰ πυρπολικά. Ἄλλ' ὁ ἐχθρικός προχωρήσας ἕως οὗ ἀπέιχε τοῦ Ναυπλίου 10 μίλια, ἀνεκώχουσεν αἰφινιδίως καὶ ἔστειλεν εἰς τὴν πόλιν πλοῖον ὑπὸ σημαίαν αὐστριακὴν φέρον τροφάς. Τὸ πλοῖον τοῦτο συνελήφθη ὑπὸ τῶν αἰφνης ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναφανέντων πυρπολικῶν τοῦ Τσερεμέ καὶ τοῦ Θεοδωρῆ Ὑδραίων· εὐρέθησαν δὲ καὶ γράμματα ἐν αὐτῷ

στελλόμενα παρὰ τοῦ καπητάμπασα πρὸς τὰς ἐν Ναυπλίῳ Ἀρχάς καὶ λέγοντα, ὅτι τὰ πάντα ἦσαν λίαν καλὰ, ὅτι τὸ Σούλι ἔπεσε καὶ ὅλοι οἱ ἐν αὐτῷ ἄπιστοι κατηφανίσθησαν, ὅτι ὁ ἐπανελθὼν εἰς Κόρινθον βασιλικὸς στρατὸς δὲν ἐβλάβηθη καὶ ἐπανέστρεφεν εἰς Ἄργος, ὅτι νέα στρατεύματα παρηκολούθουν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Χουρσῆδη, ὅτι ναυμαχῆσας ὁ ἀήττητος στόλος, ἔβλαβηκεν ἑλληνικὰ πλοῖα ἐβύθισε καὶ 2 ἔκαυσε, καὶ ὅτι ὁ καπητάμπασας δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ εἰσπλεύσῃ, διότι ἦσαν τὰ νερὰ ῥηχὰ, καὶ διότι ἐβεβαιώθη, ὅτι ἕ πυρπολικά τῶν ἀπίστων ἦσαν πλησίον τοῦ φρουρίου παραφυλάττοντα, καὶ 10 ἐν τῷ λιμένι τῶν Σπετσῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔστειλε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πλοῖον φέρον τροφάς, διανοούμενος νὰ στείλῃ καὶ ἄλλας. Καὶ ταῦτα μὲν περιεῖχον ἐν περιλήψει τὰ γράμματα. Ὁ δὲ ἐχθρικός στόλος οὔτε κατὰ τῶν ἀπέμπροσθεν αὐτοῦ συλλαβόντων τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος αὐστριακὸν πλοῖον ἐκινήθη, οὐδὲ ἄλλας τροφάς ἐπέχειρησε νὰ στείλῃ· ἀλλὰ ἐπόδισε τὴν ἐπιούσαν καὶ ἐξήρχετο ἐν τοσαύτῃ βίᾳ, ὥστε, ἀφ' οὗ ἀφώπλισε κατὰ τὰ παράλια τῆς Λακωνίας ἐν δικάταρτόν του ὡς βραδύπλου, τὸ ἔκαυσε· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνεμος ἦτο ὀλίγος, δὲν ἐξέπλευσεν ὅλος τοῦ κόλπου εἰμὴ τὴν ὑστεραίαν παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ, κανονοβόλων μακρόθεν καὶ κανονοβλούμενος. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐκάθησε πρὸς τὸ νότιον μέρος τῆς Ὑδρας ἐν δίκροτον· ἀλλὰ μετακομισθέντων τῶν κανονίων του εἰς ἄλλο πλοῖον, ἐξέκαθησε πρὶν φθάσῃ τὰ κατ' αὐτοῦ κινήθηνα πυρπολικά. Τὴν δὲ 15, πνέοντος ἀνατολικοῦ ἀνέμου, ἐξεπελάγησεν ὁ ἐχθρικός στόλος καὶ κατέπλευσεν εἰς Σούδαν· ἐπανέπλευσε τότε καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εἰς τοὺς λιμένας του.

ΣΠΥΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

ΓΕΡΟΝΤΑΣ, ΧΙΟΣ, ΜΙΤΥΛΗΝΗ, ΚΡΗΤΗ

24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ — 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1824

Ὁ Μιαούλης ὅστις, ἀπασχοληθεὶς εἰς ἑτέρας ὑπηρεσίας, δὲν εἶχε παρευρεθῆ εἰς τοὺς περὶ Σάμον ἀγῶνας, καθ' οὓς ἀνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀντιναυάρχου Γεωργίου Σαχτούρη, κατέπλευσεν ἤδη τῇ 22 εἰς Πάτμον καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν. Ὁ φοβερὸς τῶν πολεμίων στόλος ἔφερε 50,000 ναύτας καὶ στρατιώτας καὶ 2500 πυροβόλα, οἱ δὲ ἡμέτεροι δὲν εἶχον ν' ἀντιτάξωσιν εἰμὴ 70 σκάφη καὶ 800 πυροβόλα μικρᾶς ἐν γένει ὀκλιῆς. Καὶ ὅμως ἐν τοιαύτῃ δυνάμει δυσαναλογία ἐμελλον νῦν νὰ συγκροτήσωσιν οὐχὶ πλεον ἀπλᾶς συμπλοκάς, ἀλλὰ ἀληθεὶς ἐκ παρατάξεως μάχας. « Ἡ ναυτικὴ ἱστορία, λέγει ὁ ναύαρχος Jurien de la Gravière, οὐδεμίαν

ἴσως παρίστησι σελίδα ἀξιοτέραν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν παντὸς ναυτικοῦ ἀνδρός. »

Ὁ κατερχόμενος ἐκ Σάμου πρὸς τὴν Ἀλικαρνασσὸν ἀπαντᾷ ἀριστερᾶ ἐπὶ τῆς ἀσιανῆς παραλίας τὸν κόλπον τὴν καλούμενον τοῦ Γέροντος, δεξιᾶ δὲ πολυάριθμα νησία, ὧν τὰ κυριώτερα εἰσιν ἡ Πάτμος, ἡ Λειψῶ, ἡ Λέρος καὶ ἡ Κάλυμνος. Προχωρῶν πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἀσιανῆς ἡπείρου Ἀλικαρνασσόν, ἔχει δεξιᾶ, κατέναντι ταύτης κειμένην, τὴν νῆσον Κῶν, ὅπισθεν δὲ τοῦ μεταξύ τῶν δύο τούτων σημείων πορθμοῦ βυθίζεται ἐν τῇ ἡπείρῳ ὁ κόλπος ὁ καλούμενος τῆς Κῶ. Οἱ ἡμέτεροι, ὡς προείπομεν, συνεκεντρώθησαν περὶ Λέρον, Λειψῶ καὶ Πά-